

Una obra d'art no s'acaba mai

Quim Corominas (Sarrià de Ter, 1951) i Montserrat Costa (Barcelona, 1943) són artistes de llarga i bregada trajectòria amb una visió comuna de la pràctica de l'art de mirada innovadora. Tots dos privilegien els processos creatius per sobre dels resultats. Quan comencen una obra, no saben com acabarà. De fet, assumeixen que l'obra mai s'acaba perquè va molt més enllà d'una darrera i definitiva pinzellada. A més, saben bé que quan l'obra surt dels seus estudis laboratoris s'independitza: evoluciona amb significats que hi aporten els espectadors, a l'empara de les seves experiències i la seva sensibilitat, i el pas del temps també la va modulant. Corominas i Costa comparteixen espai expositiu aquest agost al castell de Calonge, en sales separades perquè malgrat tot els seus interessos creatius han transitat per camins diferents.

Corominas no ha parat des de la gran retrospectiva que va presentar el 2020 en múltiples seus de Girona. Les retrospectives, i ell ja n'ha fet unes quantes, tenen una doble cara per als artistes. D'una banda, les agraeixen perquè els permeten mostrar-se plenament, però, de l'altra, les temen perquè poden ser percebudes com un punt final de carrera. En el cas de Corominas, no hi ha res més lluny de la realitat. És un treballador incansable, sempre amb agosarades idees al cap. L'endemà mateix ja era al taller creant noves pintures que ara llueixen al castell de Calonge. Amb la seva orgia de colors, les teles de gran format de Corominas són aquí per recordar-nos que l'art neix com una necessitat vital de donar forma expressiva a sensacions, idees i anhels que sovint no en tenen cap, de forma.

Però, a Re-(visió), l'artista ha fet alguna cosa més que mirar endavant per avançar. També ha girat el cap i s'ha retrobat amb vells projectes seus que li demanaven el que dèiem al principi de l'article: que els continués. La màgia de l'art és aquest diàleg artista-obra tan difícil d'explicar racionalment. L'obra parla als artistes i els fa anar per corriols que mai s'haurien imaginat ni tan sols que existien. En plena pandèmia, mentre repassava els seus llibres d'artista (en té més de cent), a Corominas un exemplar li va cridar l'atenció: *The free spirit of Amsterdam*, un quadern de viatge que va engendrar durant una estada a la ciutat holandesa el 1996. L'artista va agafar una de les 80 pàgines de què consta la publicació, la va digitalitzar i se la va reapropriar subministrant-li altres capes de matèria artística. No per casualitat era la pàgina on hi havia el dibuix d'un cor, l'òrgan de foc del cos humà que a ell el 2014 li va donar un bon ensurt. Motivats, Corominas va continuar digitalitzant i transmutant els fulls fins a erigir una nova peça, *Amsterdam mosaic*. Abans i tot de culminar-la, va trobar un col·leccionista entusiasta que la hi va comprar.

Un altre treball antic que ha desdoblant de personalitat per actualitzar-lo són una sèrie de collages a la manera de com els feia a principis dels vuitanta: pintant papers que després esparraca, no talla amb tisores, perquè és dels que entenen l'atzar com una font de plaer estètic. I en una vitrina hi resideix encara un projecte més reconstruït, aquest a partir dels exercicis que proposava als seus alumnes de l'Escola Municipal d'Art de Girona, i que eren un autoaprenentatge per a ell mateix. Ho eren i ho continuen sent.

La pedagogia també ha estat molt important en la vida artística de Montserrat Costa. Es nota la diferència entre els artistes que han vist en la docència un fi per sobreviure a falta d'oportunitats per poder viure del seu treball i els que la consideren un mitjà d'enriquiment de la seva obra personal. Costa pertany a una generació d'artistes –ens agradaria pensar que l'última– que pel sol fet de ser dones es trobaven la majoria de portes de la professió tancades i barrades i, potser el més dolorós, la falta d'empatia dels seus propis col·legues mascles, per norma més competitiu. A diferència de tantes altres, i això donaria per a una tesi, no va renunciar a formar una família per fer carrera (renunciar-hi tampoc ha estat, ni abans ni ara, garantia de res).

A principis dels vuitanta Costa va fer un viatge a Nova York que la va dur a fer un clic mental. L'impacte de l'expressionisme abstracte la va carregar de raons i de sentiments per afiliar-se a la llibertat d'expressió individual, sense esperar res a canvi. Les obres que va produir a recer d'aquesta influència, sense permetre que tapessin la seva veu pròpia, van quedar en bona part amagades al seu estudi. Ara s'exposen després de tant de temps o fins i tot per primer cop al castell de Calonge, incloses algunes peces de la sèrie que va dedicar a les Torres Bessones, com si fossin unes presències fantasmagòriques que ja presagiaven el seu tràgic final.

Costa sempre ha sentit fascinació per allò menys aparent de les coses. L'única veritat és la incapacitat d'entendre la veritat. A Moments i obres, el nom que ha posat a la mostra, discret com ella mateixa, entronca aquesta etapa d'influx americà amb el corpus d'obres de factura més recent, en què les regles de l'experimentació l'obliguen a treballar lentament i oberta a imprevistos i a accidents. Amb un cert deix científic, construeix imatges que evocuen un cultiu microbiòtic o una regió interestel·lar, per accentuar la petitesa de la nostra existència. També en escultura té el do de suggerir formes a priori críptiques, com un cervell lluminós d'un manyoc de fils de coure.

L'última pintura que ha creat furga en el fenomen dels forats negres del cosmos. El fascinant món d'allò desconegut. I il·limitat, com les obres d'art.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 25-08-2024, Pàgina 21

-El Punt Avui. Nacional 25-08-2024, Pàgina 21

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2451534-una-obra-d-art-no-s-acaba-mai.html>